

KOMPASS:
GRIS

Kontrollera ventilationen
innan insättning i slakt-
grisstallet.

Ventilation för till- växt- och slaktgrisar

Manometer för mätning av
undertryck. Foto: Calectro

Läs mer: Handbok om energieffektivisering – Energieffektivisering i djurproduktion, HIR Skåne: [handbokomenergieffektivisering.pdf](#)

➤ Rengöring och underhåll

- Regelbunden rengöring minskar energiförlusterna. Rengjorda fläktar förbrukar cirka 10 procent mindre energi jämfört med icke rengjorda fläktar.
- Kontrollera och rengör fläktar och kanaler minst en gång per år, helst inför varje ny omgång i stallet.
- Se till så att alla spjäll rör sig som de ska och kan öppnas helt. Alla luftintag bör även kontrolleras och justeras så att de kan öppnas i takt med att ventilationsflödet ökar. Denna kontroll är lämplig att göra i samband med rengöringen.

➤ Så justerar du inställningarna

- Kontrollera temperaturgivare som styr stallets ventilation regelbundet. Det görs genom att värma den och lyssna på fläktarna om ventilationsflödet ökar.
- Om tilläggsvärme används i stallet är det viktigt att den samregleras med ventilationen, så att värmen bara är på när ventilationen går på minimikapacitet. Annars kan värmen "jaga" ventilationen som blåser ut uppvärmd luft till ingen nytta.
- Punktera inte undertrycksventilationen. Låt inte dörrar, foderintag och andra öppningar stå öppna, eftersom det gör att undertrycket minskar eller upphör helt. Då slutar luften att komma in genom luftintagen. En dörr på glänt kan också orsaka drag på djuren.

➤ Kontroll av ventilationen

- För att kontrollera ventilationen och hitta eventuella kallras kan rök med rökmaskin användas.
- Att dagligen kontrollera undertrycksmätaren är det enklaste sättet att se att fläktar och don samarbetar korrekt. Om inte undertrycksmätaren är nollställd finns det risk att ventilationens undertryck blir felinställt. Rätt inställt undertryck gör att ventilationen arbetar effektivt utan att förbruka onödig energi.
- Gå upp och kontrollera isoleringen på loft eller innertak. Bristande eller ojämn isolering kan orsaka oönskade luftrörelser i stallet eller kondensutfall. I förlängningen kan det ge en försämrad värmekonomi.
- Om det går att läsa av historik i ventilationssskåpet så ger det en möjlighet att se hur ventilationen arbetar och om den fungerar som det är tänkt.

➤ Grisarnas beteende

Regelbunden skötsel och underhåll av ventilationen och dess inställningar är viktigt, men det bästa sättet att få en uppfattning om ventilationens funktion är att studera grisarnas komfort och beteende. Ligger de en och en på sidan och andas lugnt när de vilar? Ligger de inne i boxen och inte på spalten och sköter de sin boxhygien? Då har de en god värmekomfort och utsätts inte för oönskat luftdrag eller kallras.